GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Stedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 4 APRILA 1935 | BROJ 202

Pred početak ljetne sezone

za bolje parabrodarske veze

Ove sezone nadamo se jačem prometu stranaca, nego i jedne druge godine. Za što bolju propagandu našega grada uloženo je dosta žrtava, naročito od strane društva „Putnik", koji nije žalio truda i troška na propagiranju našeg mjesta i sjeverne Dalmacije. Kako je turizam kod nas još u razvoju, a s obzirom da su ovo pretežu pasivni krajevi, nastoji se da se on što više unapredi, jer bi tako mogao postati veliki izvor zarade ovdašnjem siromašnom stanovništvu. Glavni preduslov za njegovo unapredjenje je osigurati dobre, udobne i brze veze, te smatramo da napori svi ju zainteresovanih, pored ostalog, trebaju biti upravljeni i na ovu stvar, tim prije što će od unapredjenja turizma imati stvarne koristi, ne samo stanovništvo, nego i svi ostali, a u prvom redu vlasnici saobraćajnih sredstava.

U početku sezone glavna pažnja obraća se na sastav voznih redova i od njega se očekuje da u granicama mogućnosti bude pogodan u turističkom pogledu za jedan grad. S pravom se očekivalo da će vozni red Jadranske plovidbe biti takav, tim prije što su pored našeg pisanja, bile mnoge intervencije i umjesni predlozi od strane ovdašnjih društava kako bi on odgovorio svojoj svrsi. Međutim dogodilo se skoro obratno. Mi smo u par ranijih članaka pokazali da novi vozni red apsolutno ne ide u prilog Šibenika i sjeverne Dalmacije i to na jedan način upravo čudan.

Da bi se u tom voznom redu dale mnogo bolje veze Šibeniku i sjevernoj Dalmaciji nije bilo potrebno činiti neke velike žrtve i oduzimati veze od drugih mjesta i gradova, niti pak mnogo produžavati vrijeme trajanja puta tih pruga. Trebalo je samo imati dobru volju i razumjevanje za potrebe Šibenika te sa malim korekturama voznog reda učiniti ga zadovoljavajućim za naš grad. O tome smo dosta pisali i nadali se da će se ovo i uraditi, jer, kao što rekosmo, nisu postojale skoro nikakove poteškoće za ove male izmjene. Ali nažalost tvrdoglavo je ostalo kod njega ne obaziruć se na zahtjeve Šibenika i sjeverne Dalmacije, niti na štete koje će ova mjesta trpjeti zbog ovoga. Kao primjer navešćemo veze brzim

(nastavak na II str. I. stupac)

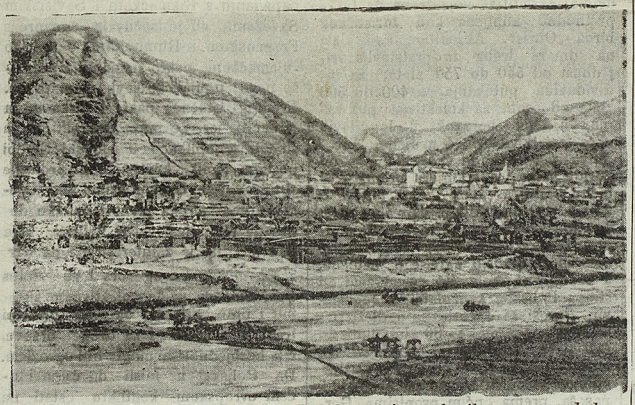
Nesuglasice izmedju Engleske, Italije i Francuske

Rim 4 aprila. — Glavni organ fašističke stranke „Popolo d' Italia" donosi članak koji je napisao sam gosp. Mussolini u kome se podvlači da diplomatska turneja koja je počela u januaru dolaskom Lavala u Rim, a potom bila nastavljena posjetama, koje su učinili francuski državnici Londonu, i najzad posjetama engleskih državnika Parizu, Berlinu, Moskvi i Varšavi bit će završena 11 aprila u Stresi. Ovo je imalo da bude jedna faza akcije za organizovanje mira u Evropi. U vezi s time iskrsle su mnoge nade i iluzije. Ima ih koji misle da bi Streza imala da bude spas za izmučeno čovječanstvo i da će u Strezi biti učinjeno čudo. Ove iluzije treba ublažiti. U Stresi ne će doći do nekih konačnih riješenja. Ne može se reći da su vlade Engleske, Italije i Francuske jednodušne pri ocjenjivanju poteza, koji je Njemačka učinila 16 marta. Ako se hoće da konferencija u Stresi ima uspjeha onda treba posmatrati otvoreno situaciju u Evropi i prije svega se odreći opasne utopije razoružanja, čega se Italija odrekla već 1922 g.

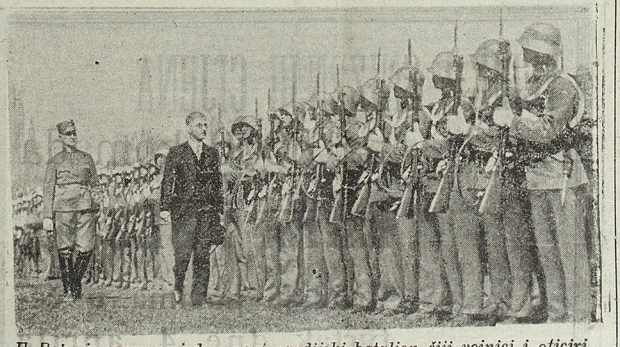
Strahovito nevrijeme u Maroku

Agadir 4 aprila. — Juče je nad čitavim Marokom vladalo strahovito nevrijeme, koje je nanijelo ogromne štete. U Fezu je srušeno 17 zgrada pri čemu je poginulo 52 osobe. Kod Kasablanche harale su na otvorenom moru tri trombe (pijavice) od kojih je jedna zahvatila jedan jedrenjak i potpuno ga uništila; sva posada je poginula.

Dolina užasa

Žuta rjeka u kitajskoj provinciji Hupel opet je poplavila mnoga okolna zemljišta. Posljedice te poplave su užasne. Ima oko 50.000 žrtava.

U Beču je osnovan jedan novi gardijski bataljon čiji vojnici i oficiri moraju biti najmanje 1.74 cm. visoki. Naša slika prikazuje ministra Schuschniga pri pregledu toga bataljona.

Talijansko abesinski sukob biće uzet u pretres u savjetu Društva naroda na 15 aprila.

Rimski papa izjavio se je protiv rata u svom govoru koji je održao pred kardinalskim vijećem.

VARŠAVSKI RAZGOVORI

Pariz 4 aprila — Svi francuski politički krugovi sa najvećim interesom prate razgovore izmedju g. Becka i lorda Edena. Podvlači se da će ti razgovorj imati presudan značaj o daljnjem razvoju dogadjaja u Evropi, a naročito u koliko se to odnosi na pitanje zaključenja istočnog pakta. Pariški politički krugovi tvrde da je Poljska došla u veoma težak položaj, jer je sa Njemačkom veže naročiti ugovor, a s druge strane izjava g. Hitlera prilikom razgovora sa Sir Simonom, naime, da Njemačka traži koridor izazvala je mučan utisak i obiljnu zabrinutost tako da francuski krugovi, koristeći se još uvijek oni već dvaputa demantiranim vijestima, koje je nekidan bio donio „Dail Telegraph", nastoje da Poljsku privuku u svoje kolo.

JEDNA IZJAVA

Berlin 4 aprila. Zamjenik g. Hitlera u vodstvu nacionalno socijalističke stranke g. Rudolf Hess u jučerašnjem svome govoru kazao je i ovo: „Od 16 marta mi smo opet slobodan narod i svijet zna da u tu slobodu ne može više da dira, a da ne naidje na strašan oružan otpor njem. naroda.

Obnova narodne vojske nije samo stvar morala, već i čisto materijalna stvar, jer i materijalna dobra jednog naroda i njegova privreda iziskuju zaštitu. Mi smo svi doživjeli i vidjeli kakove su bile posljedice sloma 1918 godine kada se više nismo mogli da branimo od ucjena drugih naroda. Mnogi produkti narodnog truda, mnoga materijalna dobra potrebna narodu mi smo tada morali prisilno da izliferujemo drugim narodima.

prugama između Šibenika i Biograda n-m i Preka. Od sedam brzih pruga, tri tiču Sibenik dok Biograd n-m i Preko ne, a ostale četiri tiču Biograd n-m i Preko a pored Šibenika prolaze. Dakle ovakovim rasporedom onemogućuje se veza brzim prugama između ovih mjesta, što ne ide u prilog ni jednom od njih. Zar je trebalo velikih žrtava da bi se udovoljilo skromnoj tražnji da: ili tiču Šibenik one 4 brze pruge koje tiču Biograd i Preko, ili da Preko i Biograd tiču samo one tri, koje dolaze u Šibenik. Ovom malom i neznatnom izmjenom izašlo bi se mnogo u susret svim ovim mjestima, dok se niko nebi oštetio.

Ali nije se uvažila ni ova molba.

Kao lijep primjer ne vođenja pažnje o potrebama Šibenika neka posluži i ovo: Prema lanjskom voznom redu put Rab – Split trajao je 11.15 sati, *tičući usput Biograd n m i Šibenik.* Ove pak godine ovaj put traje, *bez ticanja Šibenika* 10.45 sati, dakle manje za svega ½ sata. Što je najinteresantnije prema sadašnjem voznom redu u ovome putu Rab Split, *dio puta između Raba i Preka traje 20 m. više* nego prošle godine, t. j. parobrod na ovome djelu ide sporije nego prošle godine. Na taj način izbacivanjem Šibenika iz toga puta dobija se *svega 10 m. vremena. Dakle da bi se uštedilo malo na ugljenu, Šibeniku se potpuno oduzimaju četiri parobrodarske veze.*

Iz ovoga što smo do sada rekli, jasno se moglo uvidjeti, koliko malo žrtava, ili bolje reći dobre volje, treba da bi se udovoljilo potrebama Šibenika i sjeverne Dalmacije. 15 aprila neke će se pruge izmjeniti saobrazno voznom redu državnim željeznica (kao što je u grafikonu predviđeno). *Ako se do sada nisu htjele uvažiti ove molbe, neka se to učini bar 15 aprila, te na taj način bude pravedan prema Šibeniku bar u onolikoj mjeri, koliko prema ostalim gradovima i mjestima našega Primorja.*

Grozničavo oružanje Sjedinjenih Država

Washington 4 aprila. — U toku narednih dana namjerava američka vlada zatražiti od kongresa kredit u visini od 140.000.000 dolara za gradnju novih 95 ratnih brodova, kojima će biti američka ratna flota toliko pojačana da će 1942 raspolagati sa 313 najmodernijih brodova. Onaj je kredit tek prvi obrok velike sume od 470,000.000 dolara kojom će se potpuno modernizirati ratna flota.

Samostalnost japanske politike

Tokio 4 aprila. — Službeno se potvrđuje vijest da je japanska vlada kategorički odbila predlog Sovjetske Rusije, koja je dostavila Japanu molbu da pristupi sklapanju pakta na Dalekom Istoku. Odbijanje je motivirano time što Japan nema povjerenja u svjetsku diplomaciju i osim toga što Japan u svim paktovima vidi samo krparenje na međunarodnoj političkoj strukturi koja je nepravedna i trula, a ipak nitko nema smjelosti da je radikalno izliječi i popravi.

G. Slavo Jutriša direktor „Novosti“ i pretsj. zag. sekcije J. g. novinar. udruženja proslavio je jubilej 30 godišnjice svog novinarskog rada, pa je tom prilikom primio mnogo čestitaka kojima se i *mi* pridružujemo.

Brodograditeljska izložba u Korčuli

Korčulanski brodograditelji, želeći unaprediti razvitak brodogradnje, osobito sportskih ladja, priredjuju u mjesecu julu i augustu o. g. veliku brodograditeljsku izložbu. Svi su radovi oko organizacije završeni, pa će uskoro početi sa izgradnjom posebnog izložbenog paviljona. Za turiste biti će ovo jedinstvena prilika, da vide na stotine najintersantnijih modela svih vrsta jedrenjaka, motora, ribarica i sportskih ladja, izradjeno sve od samih korčulanskih brodograditelja. Posebni odio pokazati će u slikama velike jedrenjake izgradjene na Korčuli, Na izložbi će sudjelovati svi brodograditelji, zanatska škola, razna zastupstva motora, tvornice boja, mreža i željeznih potrebština.

Pred ukidanjem taksa na automobile

Ovih dana imale bi se ukinuti tak se na automobile, koje su do sada bile visoke i kočile uvelike naš automobilizam i promet stranaca uopće. Jednako se sprema i sniženje uvozne carine na automobile. Ove olakšice će koristiti našem prometu stranaca i da će se broj motornih vozila, napose automobila, znatno povećati. Poznato je, koliko se je u samom Zagrebu morao reducirati broj automobila baš zbog prevelikih taksa.

Uredjenje turističkog saobraćaja izmedju Jugoslavije i Poljske

Poljsko Ministarstvo unutrašnjih poslova izdalo je svojim područnim organima cirkular o izdavanju pasoša za putovanja u Jugoslaviju. Prema ovom cirkularu izdavanje pasoša za ova putovanja ne ipodleže nikakvim ograničenjima. Jedini uslov za dobijanje pasoša uz povlašćenu taksu sastoji se u poodnošenju vlastitim na uvidjaj akreditive koja treba da bude prethodno kupljena kod turističkog biroa „Obris“. Akreditiva koja glasi na dinare treba da pretstavlja vrijednost od 550 do 750 zlota, za individualna putovanja, a 400 do 500 zlota od osobe za kolektivna putovanja, u koliko boravak u Jugoslaviji neće trajati više od 4 nedjelje. Akreditiva ima da bude veća ili manja od gornje sume u sramjeru prema vremenu boravka. Lica koja putuju u Jugoslaviju nisu dužna da opravdaju potrebu svoga putovanja, niti da pod nose ljekarsku uvjerenje. Važnost pasoša može iznositi najviše 8 nedjelja, a pasoši ne mogu biti produženi od strane Poljskog konzulata u Jugoslaviji. Pasoši za Jugoslaviju podležu povlašćenim taksama: 80 zloti umjesto 400 zloti, bez obzira na imovinsko stanje molioca. Ove odredbe ne isključuju mogućnosti izdavanja besplatnih pasoša, prema općim propisima. Gornje odredbe važe do 1 novembra 1935 godine.

Poljska i Edenova posjeta u Moskvi

Poljska javnost Edenovu posjetu u Moskvi prati s interesiranjem, koje odaje ozbiljnost političke situacije u evropskoj politici. Varšavska javnost s uzbuđenjem prati sve vijesti, koje naknadno dolaze o priznavanoj razlici stanovišta između Engleske i Njemačke i koje su telefonirane u zapadnoevropske centre o srdačnom dočeku, koji je Edenu priređen u Moskvi. Najveću pažnju je skrenula na sebe dakako vjest, da je Engleska odlučno za kolektivan sistem ugovora, kome se Poljska protivi kao što mu se protivio i Berlin i da London ostaje blagonakloni patron uoči novih pregovora oko istočnog pakta. Vjesti te vrste iz Moskve ne tiču se već samo uskog kruga stručnjaka. Poljski listovi su prije Simonovog i Edenovog puta u Berlin i sada još za vrjeme Edenove posjete u Moskvi vatreno branili gledište, da će Poljska potpuno odlučno odbiti istočni pakt. „Polska Zbrojna“, koja je u stvari organ maršala Pilsudskog, izrazila je nadu, da je Edenova posjeta u Moskvi samo informativne prirode, iako unosi nove elemente u međunarodnu situaciju. Realni i objektivni poljski interesi će bez sumnje naići na razumjevanje sa strane pretstavnika Velike Britanije. Poluzvanična agencija „Iskra“ razlaže tu misao detaljnije i piše, da se lord Eden u Varšavi uvjerio, kako je Poljska zainteresirana na apsolutnom respektiranju mirovnih ugovora i na sadašnjem stanju stvari. Lord Eden će se tako isto uvjeriti, koliko je laži i zle volje u optužbama koje Poljskoj imputiraju želju za aneksijom, tajne ugovore ili šta više saradnji s Japanom. Poljska je zaključila pakt o nenapadanju s Njemačkom i Sovjetskim Savezom, ali je sačuvala ugovore s Francuskom i Rumunijom. U poljsko-njemačkom paktu nema ni riječi više nego u poljsko sovjetskom paktu. Predlog istočnog pakta Poljska mora odbaciti, jer ne može dozvoliti, da u slučaju komplikacija u istočnoj Evropi postane zemlja kroz koju bi prolazile strane vojske. Uprkos svima tim uvjeravanjima široka javnost dakako dobro ne razumje, zašto Poljska, koja podvlači, da je zainteresirana na održanju mirovnih ugovora i na status quo, neće da priđe kolektivnom sistemu i time prizna, da isti principi treba da vrede i za druge države, čija bezbjednost bi mogla biti ugrožena. Da Poljska ne misli da će u idućem evropskom konfliktu ostati na strani i moći čekati sa svojom odlukom? Još prije dolaska lorda Edena u Moskvu u ocjeni je najdalje otišla oficiozna „Gazeta Polska“, čiji članak je najveće divljenje izazvao u ovdašnjim krugovima, ukoliko kritički gledaju na poljsku spoljnu politiku posljednje godine. „Gazeta Polska“ je naime objavila čudnovatu informaciju, da se berlinskom posjetom uzajmno približilo englesko i njemačko stanovište, naročito što se tiče problema naoružanja. Rezultat berlinskih razgovora o sistemu paktova će prema poljskom listu biti baza za dalju diskusiju. To je istina u suprotnosti s tvrđenjem ostale svjetske štampe, koja piše o nečem potpuno drugom, specijalno pak engleske štampe, ali treba veću pažnju pokloniti zaključcima koji su izvođeni iz „te baze za dalje pregovore“. „Gazeta Polska“ je ponovila staru tvrdnju, da je za Poljsku malo poželjan izgled na stvaranje rivalskih blokova, jer je sada stvorila pomirljiv i zadovoljavajući odnos s Njemačkom, ali želi da sačuva i svoj savez s Francuskom. Kada su njemački listovi, koji se sada u Poljskoj vrijedno čitaju, jer vrlo često poljska javnost saznaje iz njih detalje o poljskoj politici koje u svojoj štampi ne može da nađe, naveli taj glas oficioznog poljskog lista, „Frankfurter Zeitung“ je na primjer konstatovao, da poljski diplomatski krugovi sumnjaju da bi Sovjetski Savez mogao ostati pri svojoj dosadašnjoj taktici i navaljivati da se slični blokovi ostvare, jer mora biti svijestan da bi time pored prijatelja stekao bar isto toliki broj neprijatelja. Ta rečenica, koja se tumači kao poljski diplomatski nazor, ima neobično velik značaj. Za sada su se za istočni pakt pored Francuske izrazile Mala antanta i baltičke države, članice Baltičke antante. Pitanje je dakle ko će biti oni odlučni neprijatelji istočnog pakta i ne samo istočnog pakta, nego direktno Sovjetskog Saveza. Do sada se mislilo da je taj neprijatelj samo Njemačka. „Frankfurter Zeitung“ u komentaru članka poljskog zvaničnog lista nagovještava nešto potpuno drugo.

Poljska javnost dakle uglavnom osjeća, da se odluka približuje. Lord Eden nije putovao samo u Moskvu u svrhu informacija. U tu svrhu dolazi i u Varšavu. Obavješteni ljudi ne sumnjaju, da će maršal Pilsudski i ministar Beck biti primorani da engleskom državniku kažu evanđeljsko da, da — ne, ne, koji je odgovor ravno pred godinu dana uzalud zahtjevao Barthou. Situacija je suviše ozbiljna, a da bi Engleska, Francuska i Italija mogle biti bez informacije o definitivnoj liniji države, koja kao nova velesila istupa na evropskom Istoku. U Stresi će se uzeti u obzir ne samo stanovište Njemačke i Rusije, nego i i stanovište Poljske. Od otvorenosti poljskih diplomatskih pretstavnika će zavisiti, da li će se na švajcarskom sastanku odlučivati zajedno s Poljskom ili će se Poljskoj isto kao Njemačkoj ostaviti mogućnost da pristupi zaključenim sporazumima.

VELIKO SNIŽENJE CIJENA
na 5000 komada
KAPA i ŠEŠIRA
Prodaja počima u četvrtak dne 4. aprila
TVOKAPS
Šibenik, ul. Kralja Tomislava 117.

MUKA G. N. Isukrstai Plač Matere Njegove
složeni
po O. F. Petru Kneževiću iz Knina
komad. D 3.— komada 50 D. 100
Nabavlja se u:
Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik.

GRADSKE VIJESTI

KINO „BALKAN“ prikazuje u četvrtak i petak kriminalni, gangsterski tonfilm „U CARSTVU GANGSTERA“ — George Raft.

Odlazak g. Dra J. Machieda

Upravnik Banovinske bolnice u Šibeniku, g. Dr. Jerko Machiedo premješten je za upravnika Banovinske bolnice u Kninu.

Viest o premještaju g. Dr. Machieda primljena je od cjelog gradjanstva sa velikim žaljenjem jer je g. Dr. Machiedo u svakom pogledu uživao velike simpatije u gradu.

Dok žalimo za njegovim odlaskom, želimo mu u novoj sredini i na novoj dužnosti iste uspjehe kao i u Šibeniku.

Ekskurzije đaka gimnazije i preparandije

U subotu polazi velika deputacija srednjoškolaca iz Splita i Sibenika i okoline na poklonstveno putovanje na Oplenac. Đaci iz Šibenika njih 80 priključiće se ostalima u Perkoviću. Ovo putovanje organizuje drustvo „Putnik“ iz Šibenika i Splita.

— — —

Maturanti šibenske preparandije idu u četvrtak na jednodnevnu ekskurziju u Split radi razgledavanja grada i njegovih znamenitosti, a u pratnji nekoliko profesora.

Klavirski koncerat prof. Ive Prišlina

koji se imao održati 6. aprila t.g. odgađa se radi bolesti izvadjača — na dan 13 aprila t.g. Koncerat će se održati u Sokolskoj dvorani u 21 s. — sa slijedećim programom:

1) Paradies: Toccata—A. Händel: Grobschmied Variationen. Scarlatti: Sonata A.

2) Beethoven: Sonata quasi una fantasia, Es andante, Allegro tempo I, Allegro molto e vivace, Adagio con espressione, Allegro vivace.

3) Brahms: Rapsodie — g.

4) Schumann: Edudes symphoniques.

5) Chopin: a) 5 Preludes, b) Nocturno F, c) Valse—cis, d) Fantasie f, e) Berceuse, f) Ballada—As.

M F.D „Kolo“ — Uprava.

DOLAZAK MINISTRA G. DR. KOŽULA

Jučer ujutro stigao je u Šibenik Ministar Građevina g. Dr. Marko Kožul. Na stanici su ga dočekali pretstavnici grada i vlasti i brojno gradjanstvo. Na usputnim stanicama priređene su mu od strane mještana ovacije i svuda je bio srdačno pozdavljen. Ministar g. Dr. Kožui došao je u svrhu legalizacije potpisa izborne liste. Ovdje će održati nekoliko sastanka sa prijateljima i političkim pristašama.

Danas prije podne putuje u Biograd n-m, odakle će se povratiti u petak. U subotu se vraća u Beograd. Kroz kratko vrijeme g. ministar će ponovo doći u Šibenik i ostati u njemu desetak dana.

Hodočašće na Oplenac

Narodna ženska zadruga u Šibeniku javlja: Odazivljući se želji svojih članica kao i ostalih ženskih društava Primorske banovine da se ide na poklon grobu Blaženopočivšeg Vit škog Kralja na Oplenac Narodna ženska zadruga u Splitu odlučila je da se poklonstvo izvrši 11 maja tg., pa moli sva sestrinska društva da se pridruže ovom putovanju.

Putuje se iz Šibenika 11 maja br zim vozom u 20.17. U Beogradu smo sutradan u nedjelju u 15 sati. U ponedjeljak idemo na Oplenac i eventualno u Aranđelovac, a na veče se vraćamo u Beograd. Tu ostajemo cijeli utorak i srijedu do 14 sati, tad idemo u Zagreb gdje ostajemo opet do četvrtka 23 sata, a u Šibenik dolazimo u petak ujutro u 8.39 sati brzim vlakom.

Trošak za Šibenik—Oplenac i natrag, voz trećeg razreda i autobus stoji 262 din. Ko želi putovati u II razred ima popust 66 posto od redovite cijene. Glede prenoćišta nemamo još definitivnog odgovora. U dopisivanju smo s raznim institucijama da dobijemo što jeftinije i udobnije konačište. Prijave moraju uslijediti do 15 travnja a uplata, polovine uloga do 1 maja, druga pri odlasku. Uplaćeni se novac vraća, ako je tkogod zapriječen i bla govremeno otkaže sudjelovanje.

Narodna ženska zadruga u Šibeniku preporučuje svojim članicama kao i svim ženama našeg grada da se u što većem broju priključe ovom hodočašću, da bi se tako dalo vidnog izraza ljubavi i pošte koju šibenske žene osjećaju prama uspomeni Blagopočivšeg Kralja. Nadajući se za što brojnijem odazivu Narodna ženska zadruga upozorava one koje žele uzeti učešća da se prijave upravi Narodne ženske zadruge (prostorije u Hotel de la Ville) i to najdalje do 15 travnja ov. god.

Dva požara desila su se juče

Juče oko 1 sat po ponoći primjetili su susjedi da gori stara kuća Marije Gulin žene Ivana u ulici Matije Gubca. Odmah su alarmirali policiju i vatrogasnu četu, te su ovi nakon kratkog vrijmena stigli na lice mjesta. Kuća je izgorila do temelja pošto je bila jako stara. Šteta se cijeni na 10.000 din.- Osigurana je bila kod „Croatiae“ na 30.000 din.- Kako izgleda požar je nastao uslijed kratkog spoja. Policija vodi izvide.

Drugi požar desio se na Plišču oko 2 sata po ponoći. Tom prilikom izgorila je kuća braće Beg. U kući je bila smještena razna roba, namirnice kao i dosta velika količina vina. Požar je prvi primjetio policijski stražar, koji je odmah izvjestio požarnu četu i policiju, tako da su oni odmah stigli na mjesto, i pristupili lokalizaciji požara, pošto se na gašenje nije moglo misliti. Kuća je bila osigurana kod „Šumadije“ na 20.000 din. ali je šteta pričinjena ovim požarom još veća.

Policija vodi živo istragu da bi utvrdila uzrok požaru.

Novinski papir za omotavanje prodaje se u tiskari E. Vitaliani.

Darovi Uboškom domu u februaru 1935 g.

(u dinarima)

Da počaste uspomenu *pok. Dr Ante Dulibića*: Obitelj Marka Maričića 20, D. Vidović 20, K. Smodaj 20, B. Porobić 10, Despot Ante 20, A. Marušić 20.

Da počaste uspomenu *pok. Otilije Pasini*: Dr N. Barišić 20, Don Jerko Jurin 19, Vl. Simić 30, Dr Vj. Rismondo 20. Rita Lušić 20, B. Isler 10, Obitelj pok. V Šupuk 20, D. Vidović 5, Grubišić P. 10, poduzeće Olivari 30, Stipe Šare 100, Dr A. Blažević 50, P. Goleš 20, Braća Lušić 100, N. Kečkemet 20, T. ud. Petruželo 20, Š. Burić drž. odvj. 20, D. Molić Štrkalj 20, Obitelj Beroš 100, B. Berović 10, Dr Meischner 25, I. Brnjoki 10, Scotton Antica 10, Topić ud. Kl. 10, J. Zorić pok Paška 20, Sinčić S. 20, M. Vukić 20, Marija i Elvira Zagoreo 10 Stipe Stošić 20, Cvijeta ud Ivon 20, Kvirin Smodaj 20. M. ud. Gazzari 50, Obitelj J. Tarle 50, J. Delagiovanna 10, Lj. Montana 25, V. Jokanović 20, Dinora ud. Prebanda 20, obitelj Cinotti 10, Škalko K. 20, obitelj pok Dr A. Dulibića 50.

Da počasti uspomenu *pok Sofije Tejić*: Krstanović K. 20.

Da počaste uspomenu *pok Paška Goleš*: Poduzeće Olivari 30, obitelj V. Matačić 20, Š. Tikulin 15, Š. Baranović 20, obitelj V. Ungaro 20, Ivan Fulgosi 30, L. Pasini 20.

Da počaste uspomenu *p. Ive Frua* Š. Tikulin 15, obitelj Batigelli 20, L Šarić 10, Braća Iljadica Grbešić 20, A. Zaninović 20, Š. Antić 50, M. Bačinić 10, P. Vikario 10, Porobić B. 10, J. Baranović 20.

Da počaste uspomenu *pok Ivana Marenzi*: Ivan Šupuk pok Ateka 20, Š. Tikulin 10, B. Porobić 10, Guberina Š. 20, E. Disopa 100, Josip Baranović 20.

Da počaste uspomenu *p. Dr Luića Pini*: Marija ud Gazzari 20, Obitelj Pia Terzanović 20.

Da počaste uspomenu *pok. Ivana Brnjoki*: L. Šarić 20, Š. Tikulin 10, Dr K. Pasini 20, Obitelj pok. Dr. Jul. Gazzari 100, F. Pasini 20, Obitelj Š. Marušić 10, Don J. Jurin 10, Poduzeće Olivari 30. Battigelli L. 20, ing. J. Despot 20, M. Zlatoper 20, Novak U. 20, J. Dellagiovanna 20, Mate Jadronja 25, Obitelj Koržinski 20, M. Benković 20.

PAŠKO ĆURKO trgovac iz Knina preminuo je utorak 3 t. m. Sprovod će se obaviti danas u Kninu. Laka mu zemlja. Porodici naše saučešće.

Roman jedne vijoline

Radi se o jednoj vijolini Stradivarija, koja se sada nalazi u posjedu mađarskog vijolinista Szigetia te koja je neko vrijeme bila u posjedu slavnog češkog vijolinista Jana Kubelika. Ova Stradivari ima čudnovatu tajanstvenu povjest.

Bila je skoro 75 godina izčeznula iz svijeta u Hamburgu i zatim pukim slučajem opet otkrivena u jednoj zalagaonici starog djela grada Hamburga. Evo, istorijata ove vijoline od njezinog postan a.

Zapravo je imao ovu vijolinu graditi Jakobus Stainer iz Abzama u Tirolu. On je otkrio drvo za taj instrumenat i bio je veliki preteča Stradivariusa. Jakobus Stainer iz Absama bio je veliki čudak i gramzljiv za zlatom. Na svojim putevima kroz šume u brdima tražio je vazda, kako bi nažao žile zlata te kad je svojim malim čekićem kucao po starim visokim jelkama, da bi saznao, ima li dobrog rezonančnog drveta za pokrov vijolina, tada mu se vazda činilo, da čuje zveket sakrivenog zlata u drvetu.

Jednog dana pokucao je na jednu, na kojoj je bila pričvršćena mala slika Majke Božje. Jelka je zvučila divno. Odluč vši se skine sliku Djeve Marije, izmoli kratku molitvu za oprost te pričvrsti sličicu na drugo stablo neke jelke. Jelku (prvu) dade posjeći, stablo bi razrezano u tanke daščice i od njega samoga složena za sušenje, (drvo za vijolinu treba naime dugo da leži i da se suši.) Ali Jak. Stainer nije doživio, da napravi iz drveta te jelke vijolinu, jer malo dana poslje, kako je dao posjeći Marijinu jelku, legao je u krevet sa jakom vrućicom i umro. Poslje više godina došli su kupci drveta za vijoline iz Kremone te su kupili od nasljednika Jakoba Stainera cijelu zalihu daščica po nalogu čuvenog Antoniusa Stradivariusa.

Iz ovog drveta bila je građena vijolina, na kojoj je slavni Tartini svirao svoj „djavolski triller“, a od Tartinia je prešla na slavnog francuskog majstora Viotti a. Viotti je morao pobjeći, kad je nastala francuska revolucija, jer je bio koncertni majstor dvorske muzike Marije Antoniette. Došao je tako u Hamburg, gdje ga je primio engleski prijatelj umjetnosti Smith, — kao svoga gosta. Ovdje je Viotti napisao nekoje svoje ljepe još danas mnogo svirane vijolinske koncerte. Kod svoga dolaska u Hamburg doživio je Viotti veliku nesreću. Njegova Stradivari vijolina bila mu je ukradena. Kolikogod se tragalo i potraživalo, vijolina je iščezla i nije se mogla pronaći od godine 1792 do god. 1876.

Viotti sam pak je umro pred više od 50 godina kao trgovac vina nakon života puna jada i gorkih razočaranja. Ali njegova vijolina živila je još; ležala je bez ubiralnika, glave i bez žica u sumornom izložbenom prozoru nekog starinara u starom gradu Hamburga. Sasvim zamazana činila je nekadašnja Tartinijeva vijolina utisak smilovanja i žalosti. Još je imala na dnu prilepljen listić sa natpisom: Antonius Stradivarius Cremoneusis, umro 1719. Ali nitko nije vjerovao da je taj listić pravi.

Jednog je dana stajao neki mladi i ljepi čovjek pred izložbenim prozorom. Tražio je naime jeftini pištolj, da bi se radi nesretne ljubavi ubio. Konačno primjeti među svakovrsnom starom šarom neki pistolj, pođe u dućan i upita za cjenu tog starog pištolja.

Nije htio da puno troši, jer mu je imao služiti samo jedan jedni put. Starinar pak je visoko cjenio taj ljepi komad pištola te je zato puno i tražio za njega. Ali da barem nešto kupi, mladić je kupio za par groša onu staru, zamazanu vijolinu. Snjome ode nekom čuvenom graditelju vijolina. Ovoga upita, što bi stao popravak ove vijoline. Majstor mu odgovori da će mu to moći kazati tek, nakon što je vijolinu tačno pregledao. Neka mu ostavi instrumenat i da se povrati nakon nekoliko dana. Kad se taj mladić onda doista javi, tražio je graditelj vijolina cjenu od nekoliko stotina maraka. Ravnodušno mu nato reče mladić, da neka sebi zadrži vijolinu. Majstor pak odbije ponudu, jer je bio pošten, ali kad on — naime vlasnik vijoline — ne bi imao novaca za reparaturu, onda će mu on dati trošak za popravak, jer ova stara vijolina je prava Stradivari vijolina i vrijedi ogromne pare.

Mladi čovjek je sad potpuno zaboravio da izvrši samoubijstvo. Majstor je vijolinu potpunoma popravio te je posredovao za otkup vijoline kod princa hanoveranskoga, koji je opet tu vijolinu poklonio velikom umjetniku Josipu Joachimu. Vijolina je dostigla cjenu od 85 000 maraka. Iz ostavštine J. Joachina je onda tu vijolinu kupio Jan Kubelik.

To je eto roman jedne slavne vijoline.

(Iz Hamburga — Freudeublatta A. A. Nr. 87 od 28 III 1935.)

Stranci i naše bogatstvo

Ponovno smo upozoravali, da ne možemo doći do blagostanja, kad puštamo, da naša glavna prirodna bogatstva iskorištavaju samo tuđinci. Ugljen, bakar, olovo, drvo, bosanskih i slavonskih šuma, vodene snage, sve je to ili potpuno ili većinom u rukama stranaca. Sva ta ogromna poduzeća, bez iznimke samo velika poduzeća, što ih uopće Jugoslavija ima, ne plaćaju skoro nikakovih poreza, ili ih uopće nikako ne plaćaju, mizerno plaćaju naše radništvo, a na dobro plaćenim vodećim mjestima imaju skoro isključivo tuđe drž vljane i sav njihov ogromni čisti dobitak u raznim oblicima izlazi izvan naše države. Sva velika prirodna bogatstva naše zemlje u stvari ne daju nam ništa drugo do plaća našem radništvu, onakvih kakve su običajne samo u kolonijama, a za te se plaće njihova fizička snaga iscrpljuje do krajnih granica, da jednoga lijepoga dana ti izmoždeni ljudi padnu na teret općine ili grada.

Prva bi zato naša zadaća morala biti, da ta privredna bogatstva doista dobijemo u naše ruke, da ih mi sami iskorišćujemo i da glavni dobitak iz tih bogatstva ne ode u strane zemlje, nego da ostane kod nas. A o toj najvažnijoj zadaći ne vodimo gotovo nikakove brige, jer je već o davna kod nas slučaj, da najvećom strogošću utjeravamo od sirotinje sto tinjarke i desetače, a milijune bogatih društava ispuštamo iz ruku. Često puta samo radi provizija, koje primaju neki naši ljudi, umjesto da s njima obračunamo po zakonu.

Novi primjeri, kako pogrešno i lakomisleno prepuštamo svoje prirodno bogatstvo strancima, dao nam je češki inžinjer dr. Stoćeš u praškim „Narodni Listy".

On u svojem članku upozorava na velika, još neiskorištena, nalazišta bakra u Jugoslaviji u blizini rudnika Bor, koji je u tuđem (francuskom posjedu. Koncesiju za novi rudnik ima neki Jugosloven, ali koji nema novaca da sa sto do dvije stotine tisuća dinara pretraži dotični teren. Z to češki inžinjer upozorava češki kapital na povoljnu priliku da počne iskorišćavati novi rudnik, koji je po svoj prilici obilniji od borskoga. Za Čehoslovake bi to iskorištavanje bilo tim potrebnije, što Čehoslovačka treba jugoslovenski bakar, koga uvaža preko Hamburga. Naš bakar ide kao polufabrikat Dunavom na Crno more, a odatle morem u Hamburg, gdje gajo-ćiste. Svake godine kupuju Čehoslovaci na taj način od Nijemaca 2.000 vagona jugoslovenskoga bakra u vrijednosti od 80 milijuna čehoslovačkih kruna. A mogli bi ga direktno kupiti u Jugoslaviji, odanle ga Dunavom dovesti u Bratislavu gdje bi se morale sagraditi velike čistionice. Na taj način bi Čehoslovačka došla do mogućnosti, da proda više svojih proizvoda u Jugoslaviji, jer bi se taj njezin izvoz kompenzirao s uvozom bakra iz Jugoslavije.

Čehoslovački inžinjer upozorava svoje sunarodnjake, da se engleski, francuski, belgijski i njemački kapital silno zanima za jugoslovenska rudna bogatstva i da je vrijeme, da se za njih stane zanimati i čehoslovački kapital. Uredništvo „Narodni Listy" napominje, da autor članka svakom češkom interesentu daje i potanje informacije o čitavoj stvari.

A mi pitamo: zašto se kod nas ne bi mogao skupiti novac, koji je potreban za iskorištavanje tih rudnika? Zašto se mi sami ne bismo pobrinuli da se iz Jugoslavije bakar ne izvozi samo kao polusirovina, nego kao po svema očišćen. Zašto ne bismo sami uredili čistionice, zašto n bismo mi sami dobavljali bakar direktno stranim interesentima, a ne preko tuđih posrednika?

Zašto? Mogli bismo postaviti još cijeli niz sličnih „zašto", ali se bojimo, da će na sve njih biti samo jedan odgovor. A vrijeme je, da već jedared dobijemo i drugi odgovor i da stanemo iskorištavati naša prirodna bogatstvà, a ne da smo samo kolonije, koja čuva ta bogatstva samo za — tuđince. („Trgovački List" — Ljubljana).

U Harlemu, crnačkom kvartu New Yorka došlo je do velikih nemira. Ima nekolko mrtvih i mnogo ranjenih.

Krediti za popravak luka na Jadranu

Ministarstvo gradjevina je odobrilo potrebne kredite za izgradnju i popravak šibeničke, sućačke i kotorske luke, tako da bi se ovim radovima i malo pristupilo ovih dana. Što tako sada se proučavaju predračuni i izgradjuju planovi za uredjenje splitske i dubrovačke luke, čijim bi se radovima imalo navodno početi nešto kasnije.

Najvažnije inostr. radio emisije

Cetvrtak:

19.35 *Bukurest* „Hoffmannove priče" opera od Offenbacha. — 20.45 *Milano* „Robinja u Arabiji" opereta od Silve. — 21.30 *Varšava* „Komorna glazba" — 22.20 *Wien* „Schubert —Forellen—quint tt".

Petak:

19.30 *Prag* „Kraljevstvo Honze" opera od Ostričila. — 20.15 *Stockholm* Simfonijski koncert. — 22.00 *Roma* Kabaretno veče.

Promina

Neobičan završetak mjeseca marta iznenadjuje nas. Tako je jučer neočekivano osvanuo na obližnjem brdu snijeg. Njega je popratila prilično jaka bura.

Ovo nas svakako ne veseli, i ako je snijeg bio kratkoga vijeka, jer je do danas nestao. Snježna temperatura ometa pravilno razvijanje resline koje su u pupanju. Slabo je i voćka ma koje su pokrivene svojim bijelim ogrtačem.

Vjerovatno je da bura neće potrajati jer su se martovske već izredali a na domaku nam je aprilsko sunce

VINCESLIN ŽUPANOVIĆ preminuo je u nedjelju, a sahranjen u utorak prije podne uz učešće čete sokolskog društva, sokolske glazbe, te brojnog gradjanstva. Na sprovodu je nošeno dosta lijepih vjenaca izradjenih kod poznatog vrtlara g. S. Zorića.

U IZVJEŠTAJU SAMOUBISTVA kafanske pjevačice stoji da je ona otišla u 5 sati u jutro iz kafane, dok treba da stoji u 2 sata. Molimo da se ispravi.

Na kandidatskoj listi min. g. Dra Marka Kožula

za srez šibenski, izabran je za njegovog zamjenika g. Marko Milutinović posjednik iz Bribirskih Mostina.

RADI OBILJA MATERIJA nismo mogli do sada donjeti resoluciju Udruženja trgovaca za srezove Sibenik i Biograd n.m te ćemo je donjeti u narednom broju.

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

U cijelo Evropi poznata

psiho-grafolog

M. SYLVIA

došla je za par dana u Šibenik poslije sjajnog uspjeha u Splitu i prima uslijed velikog interesiranja građanstva **do 6 aprila** svaki dan od 10 sati u jutro do 8 sati uveče.

Govori o karakteru, prošlosti budućnosti i daje savjete u svim životnim pitanjima. *Honorar vrlo umjeren.* Posjeduje mnoga priznanja.

Vilsonov trg 15. II. kat. (kuća Ježina)

Obveznice 6% dalmatinski agrara kao i ložnice sviju velebanaka kupujemo po najboljem dnevnom tečaju **Mutual banka i mjenjačnica** Zagreb, Jelačićev trg 15.

†

Rastrgana srca javljamo rodbini, prijatelijma i znancima tužnu vijest, da je jutros u 4 sata, u muževnoj dobi od 41 god. života, pogođen od zločinačke ruke, ispustio svoju dobru dušu naš nezaboravni suprug, otac, sin i brat

Paško Ćurko, trgovac

Satrveni tugom objavljujemo da će mrtvo tijelo nepreživljenog pokojnika biti dignuto u četvrtak 4 aprila u 14 s. iz Banovinske bolnice do crkve Sv. Ante, a zatim predato materi zemlji na vječni počinak.

KNIN, 3 aprila 1935.

Ožalošćeni:

MANDA majka. *SOFIJA* supruga *Vlatko* sin. *Alma i Senka* kćeri. *Marko, Franjo, Niko, Andrija i Joso* braća. *Marija, Danica, Jeka i Ilka* sestre.

Za se i ostalu rodbinu

(Vrijedi kao direktna obavijest)

†

Bolnim srcem javljamo prijateljima i znancima tužnu vijest, da je jutros u 4 sata, u 41 god. života, pogođen od zločinačke ruke preminuo u Gospodu naš član gospodin

PASKO ĆURKO

Smrtni ostatci milog pokojnika biće preneseni iz Banovinske bolnice u četvrtak 4 aprila u 14 sati u crkvu Sv. Ante, a otale na vječni počinak.

KNIN, 3 aprila 1935.

Trgovačka tvrtka

BRAĆA ĆURKO - KNIN

(Vrijedi kao direktna obavijest)

Stampa i vlasništvo: Odiln. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik Odgov. urednik Hamilkar Vitaliani